

Raport de evaluare nr. 5 din 22 iulie 2025, în temeiul Legii nr. 252/2023 în privința Marianei LEAHU, Procuror-șef adjunct interimar, Procuratura Anticorupție

Completul de evaluare A („Completul”) al Comisiei de evaluare a procurorilor („Comisia”), instituită prin Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea unor acte normative („Legea nr. 252/2023”), exercitându-și atribuțiile prevăzute de aceeași Lege, a deliberat la data de 30 iunie 2025 și 22 iulie 2025.

Membrii care au participat la aprobarea raportului de evaluare au fost:

Nadejda HRIPTIEVSCHI
Christopher LEHMANN
Saskia de VRIES

În baza activității de colectare și cercetare a informațiilor, precum și a deliberărilor ulterioare, Completul a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport vizează subiectul evaluării Mariana LEAHU, procuror, adjunct interimar al Procurorului-șef, Procuratura Anticorupție.
2. Completul a evaluat subiectul evaluării („subiectul”) în conformitate cu procedura și criteriile reglementate de Legea nr. 252/2023, precum și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare a procurorilor („Regulamentul Comisiei”), aprobat de Comisie în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 252/2023.
3. Completul, în unanimitate, a conchis că Mariana LEAHU corespunde criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Mariana LEAHU a fost numită inițial în funcția de procuror în Procuratura sectorului Rîșcani, municipiul Chișinău, la data de 21 februarie 2008. A fost delegată la Procuratura Anticorupție la 4 aprilie 2016 și transferată definitiv în cadrul acestei instituții la 20 iulie 2016. La data de 25 noiembrie 2024, a fost numită în funcția de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție.

III. Criteriile de evaluare

5. În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.
6. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia a stabilit că:
- a) în ultimii 5 ani, subiectul a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă subiectul a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.
 - b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.
7. Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:
- a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.
8. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii pe economie este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii pe economie este de 58.500 MDL.
9. Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 permite Comisiei să verifice, în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii subiectului.
10. Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
11. Art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3), se țin cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru Comisie. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către Comisie, cu excepția hotărârilor pe care Comisia le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a

se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.

12. În aplicarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare expresia însoțitoare „determinată de faptul că”. Această expresie sugerează că Comisia trebuie să identifice ca „fapt” că a avut loc conduita specificată.
13. Referitor la standardul „dubiilor serioase” în contextul exercițiului de evaluare extraordinară („vetting”), Curtea Constituțională a menționat, cu referire la hotărârile sale anterioare, că definirea standardelor de probă implică inevitabil utilizarea unor texte flexibile. De asemenea, Curtea a relevat că Consiliul Superior al Procurorilor poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntreținerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).
14. Comisia reține că Comisia de la Veneția a subliniat faptul că, într-un „sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli, pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de a evalua negativ titularul unei funcții actuale trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale” (Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011-c, pct. 10; Opinia comună din 14 martie 2023, CDL-AD(2023)005, pct. 69).
15. Inversarea sarcinii probei către subiect, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată acceptabilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului („CtEDO”), chiar și în cazul evaluării judecătorilor în funcție, care își pot pierde funcția sau pot fi sancționați ca urmare a evaluării. În cauza *Xhoxhaj c. Albaniei*, nr. 15227/19, 31 mai 2021, § 352, Curtea a notat că „nu este în sine arbitrar, în sensul laturii ‘civile’ a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să treacă către reclamant în cadrul procedurii de verificare a integrității, după ce Comisia Independentă de Calificare (CIC) a făcut publice concluziile preliminare rezultate în urma anchetei și a oferit acces la probele din dosar” (confirmat pentru evaluarea procurorilor în cauza *Sevdari c. Albaniei*, nr. 40662/19, 13 decembrie 2022, § 130).
16. Odată ce Comisia constată existența unor dubii justificate, bazate pe fapte concrete care ar putea duce la nepromovarea evaluării, subiectului i se va oferi posibilitatea de a se opune acestor constatări și de a prezenta argumente în apărarea sa, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate pe parcursul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

17. Mariana LEAHU a fost inclusă pe lista subiecților remisă în adresa Comisiei de către Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”) la data de 23 mai 2024, în vederea evaluării, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.
18. Subiectul a fost evaluat în temeiul art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 252/2023.

19. La data de 24 mai 2024, Comisia a notificat subiectul cu privire la inițierea procedurii de evaluare și i-a solicitat completarea și transmiterea declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani („declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate ce activează în sistemul judiciar, al procuraturii sau în serviciul public, precum și a unui chestionar cu privire la integritatea etică, în termen de 20 de zile, conform art. 25 alin. (3) din Regulamentul Comisiei, în concordanță cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a transmis declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul cu privire la integritatea etică, completate, în termenul stabilit, la data de 12 iunie 2024.
20. Conform art. 15 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și art. 17 din Regulamentul Comisiei, prezentul dosar de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A.
21. La data de 16 august 2024, Comisia a notificat subiectul prin e-mail că dosarul său de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A, având ca membri pe Nadejda HRIPTIEVSCHI, Christopher LEHMANN, și Saskia de VRIES. Subiectul a fost informat că poate solicita, în scris și în cel mai scurt timp posibil, recuzarea membrilor de la evaluarea dosarului său.
22. Deoarece legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Completul a evaluat conformitatea cu aceste criterii pentru ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea criteriilor financiare a inclus perioadele 2012–2023 (*avere nejustificată*) și 2014–2023 (*iregularități fiscale*). Perioada de evaluare pentru criteriul de integritate etică acoperă ultimii cinci sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.
23. În ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectului îi revenea obligația de a depune declarații atât în temeiul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale („Legea nr. 133/2016”), cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere („Legea nr. 1264/2002”).
24. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Aceste surse au inclus, în general, Procuratura Generală („PG”), procuraturile specializate, Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”), Autoritatea Națională de Integritate („ANI”), Centrul Național Anticorupție („CNA”), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor („SPCSB”), Ministerul Afacerilor Interne („MAI”), Serviciul Vamal („SV”), Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră („IGPF”), Casa Națională de Asigurări Sociale („CNAS”), Agenția Servicii Publice („ASP”), Agentul Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, bănci, instituții financiare etc. De asemenea, au fost solicitate și, acolo unde a fost cazul obținute, informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație. Comisia a primit și Completul a examinat, de asemenea, o sesizare din partea unui membru al societății civile. Toate informațiile primite au fost atent verificate din punct de vedere al exactității și relevanței.

25. În măsura în care în declarația pentru ultimii cinci ani și în chestionarul privind integritatea etică ale subiectului, precum și în informațiile acumulate, au fost identificate chestiuni care prezentau neclarități, acestea au fost abordate prin întrebările scrise adresate subiectului.
26. La data de 2 decembrie 2024, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 10 decembrie 2024 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „prima rundă de întrebări”). La data de 2 aprilie 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 9 aprilie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a doua rundă de întrebări”). La data de 15 aprilie 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 23 aprilie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a treia rundă de întrebări”). La data de 2 mai 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 12 mai 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a patra rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsurile și documentele în termenele stabilite pentru fiecare rundă de întrebări.
27. La data de 16 iunie 2025, Completul a notificat subiectul că, în urma evaluării, nu a identificat aspecte care ar genera dubii privind conformitatea subiectului cu criteriile de integritate etică și financiară și l-a invitat să participe la o audiere publică la data de 30 iunie 2025. Subiectului i s-a adus la cunoștință că poate solicita acces la materialele evaluării.
28. La solicitarea subiectului, la data de 19 iunie 2025, i s-a acordat acces la materialele de evaluare, conform art. 16 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 252/2023.
29. La data de 30 iunie 2025, subiectul a participat la audierea publică în fața Completului.
30. La audiere, subiectul a reafirmat exactitatea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul privind integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile furnizate anterior la solicitările Comisiei.

V. Analiza

31. În această secțiune sunt prezentate faptele relevante și temeiurile care au stat la baza concluziei Completului.
32. Pe baza informațiilor acumulate, Completul a analizat și a solicitat clarificări suplimentare de la subiect cu privire la următorul aspect: posibile neconcordanțe între declarațiile anuale de avere și interese personale („declarațiile anuale”) depuse de subiect și informațiile furnizate de către aceasta Completului cu privire la veniturile soțului ei în perioada 2016–2018.
33. Aspectul menționat mai sus a fost clarificat înainte de audiere și nu a fost discutat în cadrul audierii.
34. În răspunsul la prima rundă de întrebări adresate de Complet, subiectul a explicat că, în perioada 2007–2021, soțul ei a lucrat în Spania, în sectorul de servicii, ca montator de construcții metalice. Ea a mai menționat că, între anii 2007 și 2011, soțul a activat în calitate de angajat în Spania. Începând cu anul 2011, subiectul a explicat că soțul a lucrat cu mai multe companii, fiind supus regimului juridic de activitate independentă și înregistrat la

autoritatea fiscală din Spania și în sistemul de asigurări sociale. De asemenea, a precizat că soțul deținea un cod de identificare fiscală și un cont bancar declarat autorităților fiscale spaniole, din care erau reținute impozitele aferente. În anul 2021, acesta și-a încheiat activitatea în Spania și a revenit în Republica Moldova, fără a anticipa că va avea nevoie de documente justificative.

35. În declarația anuală pentru anul 2016, depusă la ANI, subiectul a declarat un venit al soțului de 18.826 EUR. Totuși, în răspunsul oferit în cadrul celei de-a treia runde de întrebări, ea a explicat că venitul a fost de aproximativ 44.000 EUR. În declarația anuală pentru anul 2017, subiectul a indicat un venit al soțului de 15.000 EUR, în timp ce, în cadrul runde a treia de întrebări, a explicat că acesta ar fi fost de aproximativ 64.000 EUR. În perioada 2018–2021, subiectul s-a aflat în concediu de maternitate. Respectiv, subiectul a depus declarația de avere și interese personale în anul 2021, acoperind perioada 2018–2021, unde a indicat venitul total obținut de soțul său pentru întreaga perioadă. Completul a solicitat subiectului să precizeze care a fost venitul obținut de soțul ei anume în anul 2018. În răspunsul la prima rundă de întrebări, ea a indicat că venitul în 2018 a fost de 33.190 EUR, însă în răspunsul la a treia rundă de întrebări a precizat că acesta ar fi fost de aproximativ 59.000 EUR.
36. În cadrul celei de-a patra runde de întrebări, subiectului i s-a solicitat să explice neconcordanțele dintre sumele indicate de ea ca fiind venitul soțului în perioada 2016–2018. Subiectul a explicat că aceste diferențe au apărut deoarece, în declarațiile anuale, a indicat venitul net al soțului, în timp ce, în răspunsurile oferite în cadrul celei de-a treia runde de întrebări, a indicat venitul brut al acestuia. Ea a explicat că, în declarațiile anuale pentru anii 2016 și 2017, a declarat venitul net comunicat de soțul său la data depunerii acestor declarații și în baza spuselor acestuia; venitul fiind determinat în urma analizei tuturor documentelor disponibile la acel moment, calculele fiind efectuate de un jurist care l-a asistat pe soțul său în întocmirea documentelor necesare pentru autoritățile fiscale.
37. În completarea explicațiilor sale, subiectul a prezentat Completului copii ale unor documente emise de autoritățile publice din Spania, care confirmă că soțul său a fost înregistrat la autoritatea fiscală spaniolă și în sistemul de asigurări sociale pentru o perioadă totală de nouă ani, patru luni și 29 de zile. Subiectul a prezentat, de asemenea, copii ale mai multor extrase de cont ale soțului său dintr-o bancă din Spania pentru perioada 2012–2020, mai multe facturi care confirmă plata pentru lucrările efectuate de acesta pentru diverse companii, precum și alte documente aferente activității profesionale desfășurate de soțul său în Spania. Subiectul a explicat și a furnizat copii ale unor documente care confirmă faptul că firmele contractante i-au achitat soțului său atât contravaloarea lucrărilor executate, cât și cheltuielile de afaceri necesare pentru desfășurarea activității contractate.
38. În urma explicațiilor oferite de subiect și a analizei ulterioare de către Complet a documentelor prezentate de aceasta, care confirmă veniturile obținute de soțul său în perioada 2012–2021 în Spania, Completul a conchis că veniturile brute încasate de soțul subiectului în anii 2016–2018 corespund în mare parte cu sumele indicate de subiect în răspunsurile scrise către Complet, iar sumele nete corespund celor declarate de aceasta în declarațiile anuale. Diferența dintre sumele brute și cele nete a fost suficient explicată prin faptul că veniturile brute încasate de soțul subiectului includeau atât remunerația pentru munca prestată (pentru care au fost achitate impozitele), cât și cheltuielile de natură profesională (precum diurne, achiziții de echipamente etc.).

39. Completul a conchis în unanimitate că nu are dubii serioase privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate etică și financiară prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 252/2023.

VI. Concluzie

40. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Completul propune ca Mariana LEAHU să promoveze evaluarea externă, desfășurată conform criteriilor stabilite în art. 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicare

41. Conform art. 17 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare va fi transmis prin e-mail subiectului și CSP în termen de trei zile de la aprobarea sa, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația privind rezultatul evaluării.
42. În baza art. 17 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, Comisia va transmite CSP, în termen de trei zile de la aprobarea raportului de evaluare, o copie pe suport de hârtie a raportului de evaluare, împreună cu o copie electronică a dosarului de evaluare al subiectului.
43. În conformitate cu art. 17 alin. (8) din Legea nr. 252/2023, raportul de evaluare va fi publicat integral pe pagina web oficială a Comisiei, cu măsurile corespunzătoare pentru protejarea vieții private a subiectului și ale altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea termenului pentru contestarea deciziei CSP (în temeiul art. 18 alin. (3) lit. a) și c) din Legea nr. 252/2023) sau de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție (în temeiul art. 19 alin. (5) pct. 1) și 2) lit. c) din Legea nr. 252/2023).
44. În temeiul art. 17 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare a fost aprobat în unanimitate de către completul de evaluare la data de 22 iulie 2025 și a fost semnat de Președintele Comisiei.
45. Întocmit în limbile engleză și română.

Semnătura:

Christopher LEHMANN
Președinte
Comisia de evaluare a procurorilor